

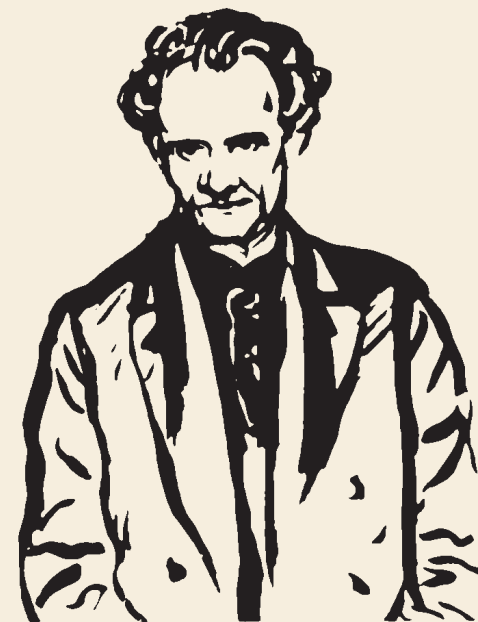

Stretnutie žiakov a priateľov Jána Maliarika na ev. fare vo Veľkých Levároch 9. júna 1924 pri príležitosti návštevy indického hosta Dalipa Singh Gilla, významného bojovníka za oslobodenie Indie.

V hornom rade: B. Holubová, K. Plašilová, F. Kučera, J. Plašil, R. Kryška, H. Tlačabová, M. Žáková;

v druhom rade: K. Malá, M. Šebelová, M. Klofandová, H. Doležal, A. Uhlířová, A. Hrbáčková-Vrtlová, M. Plašilová;

v treťom rade: prof. Ing. V. Kroužil, B. Hrbáčková-Vrtlová, Ing. Dalip Singh Gill, kňaz Ján Maliarik, M. Jarůšková, O. Widhalm-Maliarik;
dole: M. Pulánková, J. Rigáňová, A. Sáčková.

Pozvánka na slávnosti 150. výročia narodenia Jána Maliarika, kňaza z Veľkých Levár

Brno 8. novembra 2019

Mahenova knihovna

Odborný seminár o Jánovi Maliarikovi

(Čas ev. a. v. farský úrad upresní.)

Bratislava 9. novembra 2019

Dom kultúry Kramáre, Stromová 18

9.30 – 16.30 Odborný seminár o výzve

a odkaze Jána Maliarika

18.00 – 21.00 Slávnostný umelecký večer

s osobnosťami kultúrneho života

Veľké Leváre 10. novembra 2019

10.15 Slávnostná bohoslužba

v evanjelickom kostole

V rámci bohoslužby vystúpia vzácní hostia

a umelci. Kázať bude Juraj Jordán Dovala,

biskup ČCSH v Brne.

12.00 Položenie kvetov a vencov k hrobu Jána

Maliarika na starom evanjelickom cintoríne

14.00 – 15.30 Slávnostná recepcia s hosťami

v centre záujmových aktivít

16.00 Blue Romantic Címbal

Koncert v evanjelickom kostole s piesňami

a poéziou Jána Maliarika, historickými

ľudovými baladami a piesňami

Spev a címbal: Roman Veverka

Hlas z Veľkých Levár znel do celého sveta

Ján Maliarik

Myjava 8. 11. 1869 – Brno 14. 7. 1946

Významný slovenský evanjelický kňaz Ján Maliarik bol teológ, humanista, filozof, teozof, sociológ, indológ, pacifista a intelektuál v jednej osobe. Ako kňaz pôsobil vo Veľkých Levároch, kde je aj pochovaný. Významne sa angažoval v boji za svetový mier a celý život zasvätil myšlienke svetového zjednotenia na základe duchovných a morálnych základov. Skromný evanjelický kňaz upútal na seba pozornosť 16. februára 1916, keď v prestávke opery Valkýra od Richarda Wagnera vystúpil na pódium Národného divadla v Prahe a predniesol proklamáciu Menom Božej vôle, v ktorej žiadal zastavenie všetkých vojnových akcií, nezmyselného vraždenia a utrpenia a vyzval bojujúce strany, aby si ako kresťania podali ruky v bratskej láske.

Vďaka vplyvným priateľom, ku ktorým patril aj Mahátma Gándhí, radža Mahendra Pratap, Lev Nikolajevič Tolstoj, Ingvar Sigurdsson a intelektuáli Rakúsko-uhorskej monarchie, bol internovaný vo vojenskej nemocnici v Kateřinkách. Po vzniku Československa v roku 1918 ho nerehabilitovali, ale predčasne penzionovali, aby neprekážal mocným.

Maliarik vďaka svojim jazykovým znalostiam a váhe svojej osobnosti sprevádzal po Slovensku, najmä po Karpatoch, slávneho Julesa Verna. Údajne vtedy získal Verne podklady pre svoju knihu Tajomný hrad v Karpatoch.

Ján Maliarik i napriek podrobnej bibliografii zostáva zabudnutou osobnosťou novodobých slovenských dejín. Je smutné, že na jeho veľkosť musel Slovákov upozorniť český historik Otmar Doležal: „*Ján Maliarik vzešiel z národa slovenského. Uprostred něho žil a tvořil. Jeho myšlenkový odkaz patří však celému lidstvu. Domní-*

vám se, že národ, který dal světu takového ducha, je přímo povinen jeho odkaz pečlivě uchovávat, pěstovat a šířit. Vždyť pracuje tím především pro sebe samého.“

Ján Maliarik svoj idealizmus vysvetlil takto: „*Ja len vždy o veľkých veciach snívať budem! Však nikdy nie nerozumne. Ja len vždy na veľkých a vznešených cieľoch pracovať budem! Však nikdy nie namysleno! Však nikdy nie vysoko myselne-panovačno! Však nikdy nie hrabivo a ubíjavo! Nikdy a nikdy nie na úkor iných ľudských bratov: rovnako tak dietok Božích, ako aj ľud môj. Ja len vždy v otcovskej Láske ku všetkým a v svätej Múdrosťi, ktorá kraluje nado všetkým, pracovať a usilovať o ideály veľkolepé, o veci vznešené, o ciele vysoké. Veľmi vysoké!“*

Utiahol sa do Veľkých Levár na Záhorí, odkiaľ vstupoval do komunikácie s vládami sveta prostredníctvom svojich filozofických diel a memoránd. Nepoznal jazykové bariéry, pretože ovládal jedenásť jazykov, v ktorých komunikoval slovom i písmom. S Gándhím korešpondoval v sanskrte.

Ján Maliarik napísal 49 filozofických kníh. Poslednou prácou, ktorú vydal v roku 1938, bola Naliehavá výzva všetkým mocnostiam, najmä však japonskej vláde. V prorockých víziách v nej presne predpovedal katastrofálne dôsledky výbojnosti nemeckého nacizmu, talianskeho fašizmu a japonského militarizmu, a to ako pre napadnuté národy, tak aj pre agresorov. Počas druhej svetovej vojny napísal Ján Maliarik otvorený list Adolfovi Hitlerovi a vyzval ho v ňom na ideologický súboj, palestru, počas ktorého by boli zastavené všetky vojnové akcie. Dostalo sa mu odpovede v podobe dvoch atentátov, ktoré prežil. Zomrel tesne po vojne vo veku nedožitých 77 rokov. Pochovaný je vo Veľkých Levároch na starom evanjelickom cintoríne.

Už svitá!

Novoročný pozdrav, 1908

Čo plačeš, národa slovenského dcero?
Prečo žiaľov, bôľov zviera srdce stero?
V smútku závoj prečo tvár že tvoja skrytá?
Či neznamenáš deň? Pozri! – Ved' už svitá!

Bolia, aj bolia tie údery zúvisti,
Hriešne ktorá z našej smrti len koristi.
Ty si utrápená, zhanobená, zbitá.
Ale neboj sa! Ved' pozriže: už svitá!

Plačem vovždy s tebou, pravdu keď bičujú,
Vernosť a oddanosť šliapu a znižujú,
Slza keď po tvári steká husto hbitá:
V slzách tých zory východ sa zračí. Už svitá!

Nepotrva dlho: Zasmeje sa ti tvár,
Zžiarí a zplápolá očiek oddaných pár.
Nakrmíš si dietky svým mliekom dosýta.
Pozri k východu a poteš sa: Už svitá!

Nevieš, jak to k ránu vždy studeno býva?
A že za chladom tým slnka jas sa skrýva?
Škovránok vo výšave vysoko sa kmitá,
By zvestoval svetu: Už svitá, už svitá!

Zanôť, škovránok, nás zo sna prebuď bôľu!
Zjav nebeského nám Otca svätú vôľu:
Spadnú okovy vám, reťaz v ruku vrytá:
Slnko pravdy vzejde: Už svitá, už svitá!

Široko-ďaleko Slovan prebúda sa
A v šík zriada sa jeho mladá chasa.
Zástava vzdelania a umu rozvitá!
Bože, poklony Ti! – Už svitá, už svitá!